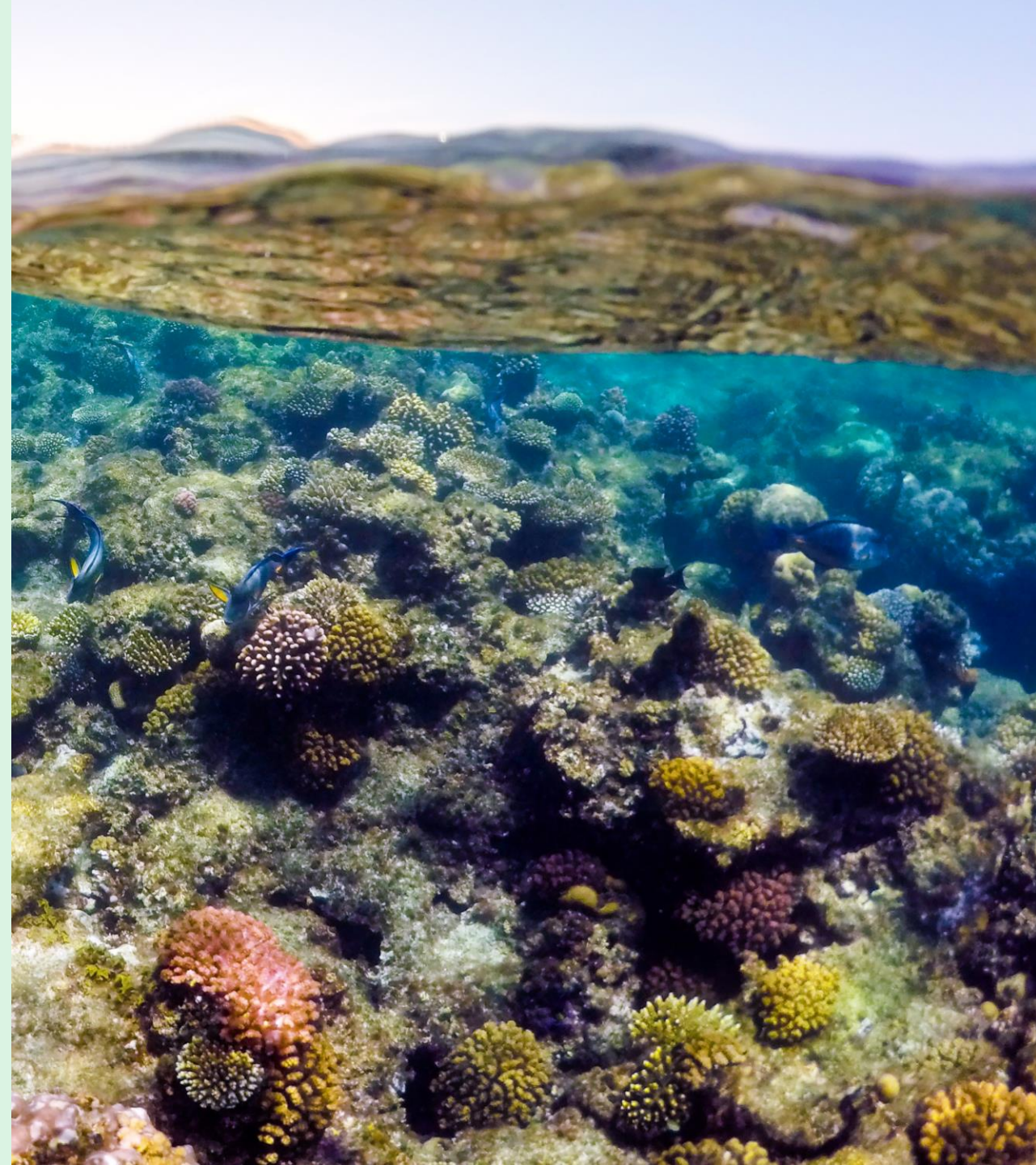

Van harte welkom bij de openbare
verdediging van het proefschrift

Supporting employees with common mental health problems at work: a realist approach

door
Suzanne van Hees

Promotor en co-promotores
Prof. Dr. Roland Blonk
Dr. Shirley Oomens
Dr. Bouwine Carlier

Psychische gezondheid en werk

Blijven werken met psychische klachten

Nieuwe aanpak voor leidinggevenden

Vervolg voor praktijk en onderzoek

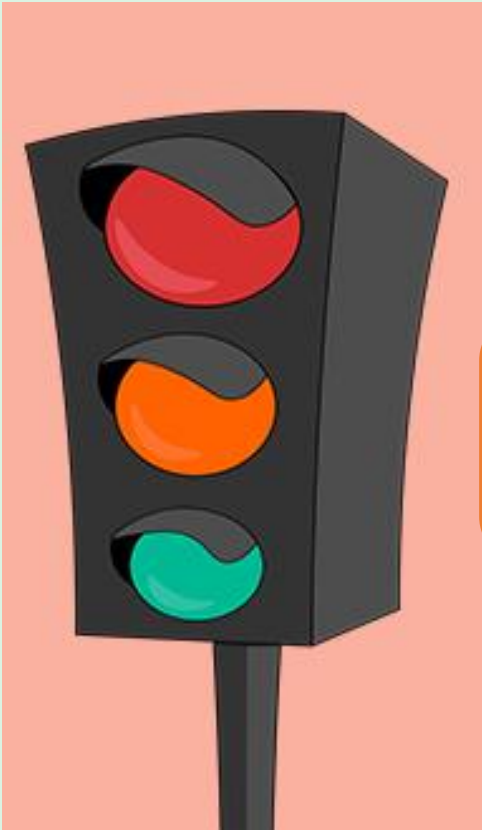
Psychische gezondheid en werk

1 op de 5 werkenden ervaart psychische klachten, zoals stress, depressie of angst

Psychisch verzuim **neemt toe**, is vaak langer en kostbaar

Bij psychische klachten kan **werk een oorzaak EN een oplossing** zijn

Medewerkers die zijn uitgevallen, in ziekteverzuim

Medewerkers 'at risk', signalen van psychische klachten
wel of niet gediagnosticeerd

Alle medewerkers aan het werk houden, kwaliteit van werk

De rol van de werkgever

Onzichtbaar, stigma en discriminatie door **negatieve opvattingen**

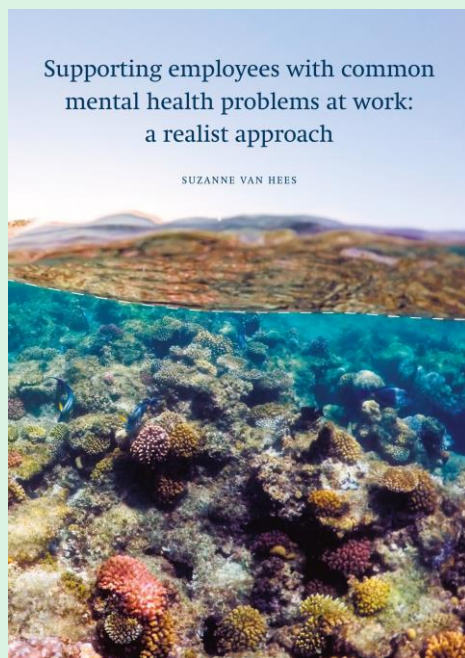
Handelingsverlegenheid leidinggevenden (39%)

Meer **tools** in preventie nodig

? Onderzoeksvragen

Realist approach: wat werkt, bij wie, onder welke omstandigheden en hoe om...

te blijven werken en productief te blijven in werk, bij medewerkers met veel voorkomende psychische problemen

Medewerker

de steun van leidinggevenden aan deze medewerkers te versterken via een nieuwe aanpak

Werkgever

Hoe zag het onderzoek eruit

Literatuuronderzoek en theorievorming

Gesprekken

Medewerkers met psychische klachten

Leidinggevenden

Arbo experts

Nieuwe aanpak ontwikkeld en geëvalueerd

Blijven werken bij psychische klachten

Meer focus op
waarden en
mogelijkheden

Je gezien en gehoord
voelen

Werkaanpassingen

Wat werkt?

Niet type
klachten

Minder ernstige
klachten

Eigen regie werk

Bij wie?

Veilige organisatie:
jezelf zijn

Regelmatig evalueren
werkbelasting

Tijdige praktische steun
collega's

Wanneer?

Betekenisvolle relaties

Ruimte, om geleerde uit
therapie toe te passen

Leidinggevende:
Handelt snel t.a.v. werk
Vertrouwen en begrip

Hoe?

Nieuwe aanpak

Preventieve, gedragsgerichte aanpak om steunend gedrag van leidinggevenden te versterken

Wetenschappelijk onderbouwde handreiking

De handreiking online

← → ↻ 🏠 <https://www.han.nl/projecten/blijven-werken-met-psychische-klachten/> 📄 ⌵

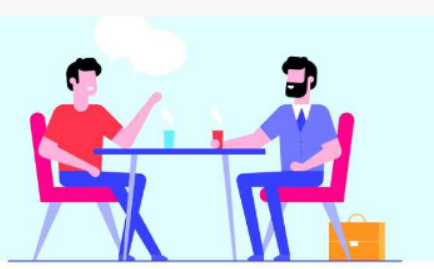
JOUW AANPAK

Signaleer op tijd

Zie je dat het gedrag verandert bij je medewerker? 1 Herken de signalen: lichamelijk (hoofdpijn, vermoeidheid), psychisch of veranderend gedrag minder sociaal, minder productief). 2.Laat zien dat je er bent.

[Meer hierover →](#)

Praat samen over de invloed op het werk

Zie je dat je medewerker ergens mee worstelt? Ben je zichtbaar? Wat kun je doen? 1. Maak ruimte voor een gesprek. 2. Door te luisteren en begrip te tonen bied je al steun. 3. Deze gesprekken kunnen moeilijk zijn. Bereid je goed voor.

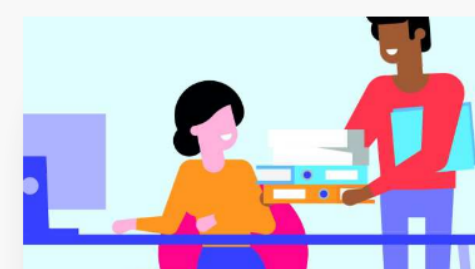
[Meer hierover →](#)

Stimuleer eigen regie van medewerker

1. Bied ruimte en coach je medewerker om zelf oplossingen te zoeken. 2. Faciliteer medewerker in het vinden van mogelijkheden.

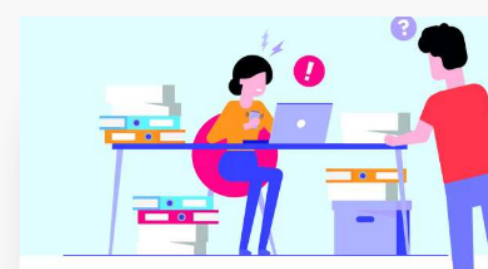
[Meer hierover →](#)

Zoek samen naar werkaanpassingen

1. Vraag wat medewerker wél kan en hiervoor nodig heeft. 2. Zet ook in op korte termijn acties. 3. Maak heldere werkafspraken en evalueer ze.

[Meer hierover →](#)

Schakel hulp in bij dreigend verzuim

1. Blijf in contact met medewerker, ook bij verminderde aanwezigheid. 2. Wacht niet af en schakel hulp in van een Arbo professional.

[Meer hierover →](#)

Nieuwe aanpak

Preventieve, gedragsgerichte aanpak om steunend gedrag van leidinggevenden te versterken

Wetenschappelijk onderbouwde handreiking

3 maandelijks coaching gesprekken met arbeidsdeskundigen over praktijksituaties

Impact van nieuwe aanpak

Ja: versterkt
leidinggevendenden in
1) steunend gedrag
2) vertrouwen in
eigen kunnen
3) vaardigheden

Werkt het?

Ervaring met
psychische
klachten privé

Vertrouwen in
voeren moeilijke
gesprekken

Bij wie?

Bij toegewezen tijd
sparren

In een veilige
leeromgeving om te
experimenteren

Wanneer?

Interpersoonlijk:
Laagdrempelige
toegang tot arbo expert
Onderlinge steun

Individueel:
Bereidheid tot leren
Actieplannen

Hoe?

➤ Wat betekent dit voor de praktijk

Vraagt om **aanpak op maat**

Investeren in het **menselijke deel** van leiderschap loont

In de **onderlinge relatie** zit mogelijk probleem en oplossing

Ervaren steun zowel voor medewerker als leidinggevende

Nodig in preventie: arbo expertise over '**passend werk**'

Aanbevelingen verder onderzoek

Reikt de handreiking ver genoeg?

Beleving van medewerkers

Werkuitkomsten: ziekteverzuim cijfers

Doorontwikkeling realistisch evalueren in
arbeid en gezondheid

Benieuwd naar de handreiking?
Scan hier!

Dank voor uw aandacht!

Suzanne van Hees

30 juni 2023

Supporting employees with common mental health problems at work: a realist approach

